StudentBounty.com

Education

Paper II

शिक्षणशास्त्र

प्रश्नपत्रिका II

Time Allowed : 75 Minutes] **[Maximum Marks : 100**

Note : This paper contains **Fifty (50)** multiple choice questions. Each question carrying **Two (2)** marks. Attempt *All* questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेत एकूण **पन्नास (50)** बहुपर्यायी प्रश्न दिलेले आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला **दोन (2)** गुण आहेत. **सर्व** प्रश्न सोडवा.

---

1. The method of teaching according to Naturalism is :

   (A) Activity method

   (B) Project method

   (C) Assignment method

   (D) Heuristic method

2. In philosophy, an argument is :

   (A) Factual disagreement

   (B) Providing reasons

   (C) Heated discussion

   (D) Verbal attempt

1. निसर्गवादानुसार .... ही अध्यापन पद्धती आहे.

   (A) उपक्रम पद्धती

   (B) प्रकल्प पद्धती

   (C) स्वाध्याय पद्धती

   (D) स्वयंशोधन पद्धती

2. तत्त्वज्ञानातील युक्तीवाद म्हणजे .... आहे.

   (A) प्रत्यक्ष असहमती

   (B) कारणमिमांसा

   (C) वादळी चर्चा

www.StudentBounty.com

StudentBounty.com

3. Gandhiji's Philosophy of Education relates to :

(A) Craft based

(B) Experiment based

(C) Project based

(D) Experience based

4. Great educational advances have always been brought forth by the great philosopher through :

(A) intuition

(B) inference

(C) information

(D) inclination

5. Character building as a goal of education is *not* emphasised by :

(A) Aristotle

(B) Mahatma Gandhi

(C) Swami Vivekananda

3. महात्मा गांधीजींचे शैक्षणिक त[illegible]शी संबंधित आहे.

(A) हस्तकला

(B) प्रयोग

(C) प्रकल्प

(D) अनुभव

4. महान शैक्षणिक प्रगती ही नेहमीच महान तत्त्वज्ञांच्या................................मधून घडून येते.

(A) अंतर्ज्ञान

(B) अनुमान

(C) माहिती

(D) कल

5. शिक्षणाचे ध्येय म्हणून चारित्र्य संवर्धनावर...... याने भर दिला **नाही**.

(A) ॲरिस्टॉटल

(B) महात्मा गांधी

(C) स्वामी विवेकानंद

www.StudentBounty.com

StudentBounty.com

6. Exercise, freedom from worldly desires and surrender to God are the three main means of control according to :

(A) Samkhya

(B) Vedanta

(C) Patanjali

(D) Mimamsa

7. From the following..................is *not* the principle of idealism.

(A) God is the source of all creation

(B) Spirit and mind constitute reality

(C) Values are eternal, absolute and unchanging

(D) Man has the ability to solve his

6. ....च्या [illegible] ंसारिक इच्छापासून मुक्ती आणि ईश्वराल[illegible] हे तीन नियंत्रणाचे मुख्य मार्ग आहेत.

(A) सांख्य

(B) वेदांत

(C) पातंजली

(D) मिमांसा

7. खालीलपैकी..............................हे तत्त्व आदर्शवादाचे **नाही**.

(A) सर्व निर्मितीचा स्रोत ईश्वर आहे

(B) सत्य हे आत्मा व मन मिळून बनलेले आहे

(C) मूल्ये ही सनातन, निरपेक्ष व अपरिवर्तनीय आहेत

(D) मानवाकडे समस्या सोडविण्याची क्षमता

www.StudentBounty.com

StudentBounty.com

8. Aims of Education are formulated based on :

(A) Content

(B) Method

(C) Values

(D) Knowledge

9. ....statement is *not* related to basic education.

(A) Life is work and work is worship

(B) Importance of education can be recognised through work

(C) The personality of the child can be moulded in the atmosphere of freedom and fellowship

(D) The brain must be educated

8. शिक्षणाची ध्येये.................. रित आहेत.

(A) आशय

(B) पद्धती

(C) मूल्ये

(D) ज्ञान

9. ....हे विधान मुलभूत शिक्षणाशी संबंधित **नाही**.

(A) जीवन हे कार्य व कार्य हे पूजा आहे

(B) कार्यातून शिक्षणाचे महत्त्व ओळखले जाते

(C) स्वातंत्र्य आणि मैत्रीभाव यांच्या वातावरणात बालकाचे व्यक्तीमत्त्व घडविले जाऊ शकते

www.StudentBounty.com

StudentBounty.com

10. Logic helps us to arrive at :

(A) Conclusion

(B) Confusion

(C) Contradiction

(D) Contribution

11. "Truth is made just as health, wealth and strength are made in the course of experience" is the fundamental principle of :

(A) Experimentalism

(B) Pragmatism

(C) Existentialism

10. तर्कशास्त्र हे आपल्या ......कडे घेऊनजाण्यास मदत करते.

(A) निष्कर्ष

(B) संभ्रम

(C) विरोधाभास

(D) योगदान

11. ज्याप्रमाणे अनुभवाच्याद्वारे आरोग्य, संपत्ती आणि शक्ती निर्माण होते त्याच प्रमाणे सत्य ही निर्माण होते. हे तत्त्व......................चे आहे.

(A) प्रयोगवाद

(B) कार्यवाद

(C) अस्तित्ववाद

www.StudentBounty.com

StudentBounty.com

12. The matching of Group A with Group B is :

	Group A		Group B
(1)	Aristotle	(*a*)	Education develops in the body and in the soul of the pupil
(2)	Plato	(*b*)	Education is the creation of sound mind in a sound body
(3)	Froebel	(*c*)	Education is the natural, harmonious and prospective development of man's innate powers
(4)	Pestalozzi	(*d*)	Education is the process through which the child makes internal and external progress

	(1)	(2)	(3)	(4)
(A)	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(B)	(*b*)	(*a*)	(*d*)	(*c*)

12. गट 'अ' व गट ...डी आहे :

	गट 'अ'		
(1)	ॲरीस्टॉटल	(*a*)	शिक्षण ... शारीरिक आणि आ... विकास करते.
(2)	प्लेटो	(*b*)	स्वस्थ शरीरात स्वस्थ मन निर्माण करणारे शिक्षण
(3)	फ्रोबेल	(*c*)	व्यक्तीच्या आंतरीक शक्तींचा नैसर्गिक, सुसंवादी व सुधारणात्मक विकास म्हणजे शिक्षण
(4)	पेस्टालॉजी	(*d*)	शिक्षण म्हणजे विद्यार्थ्यांची अंतर्बाह्य प्रगती करणारी प्रक्रिया आहे

	(1)	(2)	(3)	(4)
(A)	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(B)	(*b*)	(*a*)	(*d*)	(*c*)
(C)	(*c*)	(*d*)	(*a*)	(*b*)

www.StudentBounty.com

StudentBounty.com

13. Division of society in present day Corporate India is mainly on :

(A) Class

(B) Caste

(C) Social System

(D) Social Mobility

14. Teaching children through folk songs and folk stories is method of..................of culture.

(A) Transaction

(B) Avoidance

(C) Transition

(D) Transmission

15. Imitating the mores and customs of some groups by other groups in India, is called as :

(A) Socialisation

(B) Westernisation

(C) Sanskritisation

13. उद्योगविश्वातील भारताच्या आजच्या [illegible] विभागणी....................वर झाली आहे.

(A) वर्ग

(B) जात

(C) सामाजिक व्यवस्था

(D) सामाजिक गतिशीलता

14. मुलांना लोकगीते आणि लोककथांमधून शिकविणे ही संस्कृतीची..........................पद्धती आहे.

(A) देवाणघेवाण

(B) वर्जन

(C) स्थलांतर

(D) संक्रमण

15. भारतामध्ये एका समूहाने दुसऱ्या समुहाचे आदर्श आणि रितीरिवाज यांचे अनुकरण केल्यास त्यास ....म्हणतात.

(A) समाजीकरण

(B) पाश्चात्यीकरण

(C) संस्कृतीकरण

www.StudentBounty.com

StudentBounty.com

16. Teaching of religious tenets of a single religion is against...................... in India.

(A) Freedom of speech

(B) Secularism

(C) Parliament

(D) Democracy

17. "Money makes money and honest money making is not a sin." This is the heart of Protestantism. 'Protestantism is the root of Capitalism' so said :

(A) M.N. Srinivas

(B) Max Weber

(C) Kurt Lewin

16. भारतामध्ये एकाच शिकविणे हे ....विरुद्ध आहे.

(A) भाषण स्वातंत्र्य

(B) धर्मनिरपेक्षता

(C) संसद

(D) लोकशाही

17. ''पैसा पैशाची निर्मिती करतो आणि प्रामाणिकपणे पैसा मिळविणे, पाप नाही.'' हे प्रोटेस्टंट पंथाचे मर्म आहे. असे कोणी म्हटले आहे की 'प्रोटेस्टंटपंथविचार भांडवलशाहीचे मूळ आहे'.

(A) एम. एन्. श्रीनिवास

(B) मॅक्स वेबर

(C) कर्ट लेविन

www.StudentBounty.com

StudentBounty.com

18. 'Right to Education Act' proposes to provide education for :

(A) all between 6 to 14 years

(B) all upto 14 years

(C) all upto 18 years

(D) all upto 21 years

19. Introduction of Television has resulted in development of :

(A) Mass education

(B) Computer education

(C) Higher education

(D) Vocational education

20. "Development of personality and acquisition of culture are one and the same process." This is found to be true in :

(A) Tribals

(B) Corporates

(C) Professionals

18. 'शिक्षणाचा हक्क कायद .... वयोगटाला शिक्षण देण्याचे सुच

(A) वय वर्ष 6 ते 14 मधील सर्व

(B) 14 वर्षे वयोगटापर्यंतचे सर्व

(C) 18 वर्षे वयोगटापर्यंतचे सर्व

(D) 21 वर्षे वयोगटापर्यंतचे सर्व

19. दूरदर्शनच्या आरंभाचे पर्यावसान.................. च्या विकासामध्ये झाले.

(A) समूह शिक्षण

(B) संगणक शिक्षण

(C) उच्च शिक्षण

(D) व्यावसायिक शिक्षण

20. ''व्यक्तिमत्त्व विकास आणि संस्कृतीचे अर्जन ह्या दोन्ही एकच प्रक्रिया आहेत.'' हे........ याबाबत खरे आहे.

(A) आदिवासी

(B) उद्योगविश्वातील लोक

(C) व्यावसायिक

www.StudentBounty.com

StudentBounty.com

21. "Pedagogy of the Oppressed" has been written by :

(A) Paulo Freire

(B) B.R. Ambedkar

(C) Mahatma Phule

(D) M.K. Gandhi

22. Modernisation in reality implies :

(A) Change of residence

(B) Change of values

(C) Change of gadgets

(D) Change of dress

23. "Material aspect of culture changes faster than Non-material part of culture." This idea of cultural lag was given by :

(A) Arnold Toynbee

(B) Bertrand Russell

(C) Ogburn and Nimkoff

21. 'पेडॅगॉजी ऑफ द ग्रंथ………… यांनी लिहिला.

(A) पावलो फ्रायरे

(B) बी. आर. आंबेडकर

(C) महात्मा फुले

(D) एम. के. गांधी

22. आधुनिकीकरणाचा खरा अर्थ………………… आहे.

(A) निवासस्थान बदलणे

(B) मूल्य बदलणे

(C) घरगुती उत्पादने बदलणे

(D) पोशाख बदलणे

23. ''संस्कृतीच्या भौतिक पैलूंच्या बदलातील वेग अभौतिक पैलूंच्या बदलाच्या वेगापेक्षा जास्त असतो.'' ही संस्कृती पश्चायनाची कल्पना ……यांनी दिली.

(A) ॲर्नाल्ड टॉयनबी

(B) बर्ट्रांड रसेल

(C) ऑगबर्न आणि निमकॉफ

www.StudentBounty.com

StudentBounty.com

24. "Promotion of an employee to higher post due to acquisition of qualification" is an example of :

(A) Vertical mobility

(B) Diagonal mobility

(C) Horizontal mobility

(D) Circular mobility

25. ....is *not* a definition of Educational Psychology.

(A) Application of principles and techniques of psychology to study the behaviour and experiences of students

(B) Study of 'what' and 'why' of education

(C) Applied positive science

(D) Employing scientific methods to study behaviour of individuals

24. ''उच्च पात्रता प्र ... े कर्मचाऱ्याची पदोन्नती होते.'' हे...... उदाहरण आहे.

(A) उर्ध्वगामी गतिशीलता

(B) कर्णरेखीय गतिशीलता

(C) आडवी गतिशीलता

(D) चक्रीय गतिशीलता

25. खालीलपैकी ही शैक्षणिक मानसशास्त्राची व्याख्या **नाही** :

(A) विद्यार्थ्यांचे अनुभव व वर्तनाचा अभ्यास करण्यासाठी मानसशास्त्रीय तत्वांचे व तंत्राचे उपयोजन

(B) शिक्षणातील 'काय' व 'का' चा अभ्यास

(C) उपयोजित धनात्मक शास्त्र

(D) व्यक्तीच्या शैक्षणिक वातावरणातील वर्तनाचा अभ्यास करण्यासाठी शास्त्री

www.StudentBounty.com

StudentBounty.com

26. According to various experts, the following is *not* a definition of intelligence :

(A) The ability to learn from experience

(B) The ability to adapt to one's surroundings

(C) The ability to understand and control one's own thinking process

(D) The ability to learn language and mathematics

27. The following refers to a process in which students use information supplied to them to construct knowledge :

(A) Group discussion

(B) Inquiry learning

(C) Discovery learning

26. विविध तज्ज्ञांच्या मते ... बुद्धिमत्तेची व्याख्या **नाही** :

(A) अनुभवातून शिकण्याची क्षमता

(B) वातावरणाशी समायोजन करण्याची क्षमता

(C) स्वविचार प्रक्रिया समजणे व नियंत्रण करण्याची क्षमता

(D) भाषा व गणित शिकण्याची क्षमता

27. ....प्रक्रियांपैकी विद्यार्थी दिलेल्या माहितीचा उपयोग ज्ञानाची रचना करण्यासाठी करतात.

(A) गट चर्चा

(B) पृच्छा प्रशिक्षण

(C) शोधन अध्ययन

www.StudentBounty.com

StudentBounty.com

28. Students who learn Civics very sincerely may not show civic sense in their day-to-day life. This statement is related to...................... theory of transfer of learning.

(A) Bagley

(B) Thorndike

(C) Judd

(D) Pavlov

29. Radha's teacher notices that Radha frequently holds her book very close to her face while reading and asks a lot of questions about information that has been presented on the blackboard. Radha's teacher might want to refer Radha for the following :

(A) Hearing impairment

(B) Learning disability

(C) Cerebral palsy

28. मनापासून नागरिक ारे विद्यार्थी, दैनंदिन जीवनात मात्र सामाजि तीलच असे नाही. हे विधान अध्ययन ....या उपपत्तीशी संबंधित

(A) बॅग्ले

(B) थॉर्नडाइक

(C) जड्ड

(D) पॅव्हलॉव्ह

29. राधाच्या शिक्षिकेस असे लक्षात येते की राधा बरेचदा पुस्तक चेहऱ्याजवळ धरून वाचते व फळ्यावर लिहिलेल्या माहितीवर बरेच प्रश्न विचारते. राधाची शिक्षिका तिला............... असलेली म्हणून ओळखेल.

(A) कर्णबधिर

(B) अध्ययन अकार्यक्षम

(C) सेरेब्रल पालसी

www.StudentBounty.com

StudentBounty.com

30. Children use code language in their group. This is a characteristic of....................stage of development in children.

    (A) Pre-childhood

    (B) Later childhood

    (C) Adolescence

    (D) Adult

31. A major orders 'attention' and all the soldiers take specific position immediately. This type of learning is known as :

    (A) Verbal associative learning

    (B) Signal learning

    (C) Motor learning

30. 'मुले आपल्या गटात सांके उपयोग करतात' हे मुलांच्या.......... विकासावस्थेचे लक्षण आहे.

    (A) पूर्व-बाल्यावस्था

    (B) उत्तर-बाल्यावस्था

    (C) पौगंडावस्था

    (D) प्रौढावस्था

31. मेजर 'सावधान' अशी आज्ञा सैनिकांना देतो व तात्काळ सैनिक एका विशिष्ट स्थितीत उभे राहतात. या प्रकारच्या अध्ययनाला.............. असे म्हणतात.

    (A) शब्द साहचर्य अध्ययन

    (B) संकेत अध्ययन

    (C) कारक अध्ययन

www.StudentBounty.com

StudentBounty.com

32. Satish is not able to perform well in examination. He then focusses his attention and energy on sports and excels in it. This is an example of.......................type of defence mechanism.

(A) Projection

(B) Rationalisation

(C) Repression

(D) Compensation

33. The Rorschach test is a..................... type of test.

(A) Situational

(B) Projective

(C) Rating Scale

(D) Sentence Completion

34. A teacher smiles at a student who answers a question correctly. This is an example of..................... reinforcement.

(A) Positive and Verbal

(B) Verbal and Negative

(C) Negative and Non-verbal

32. सतीशला परीक्षेत चांगले ... जमत नाही. तेंव्हा तो खेळाकडे ... त्यासाठी अधिक शक्ती वापरतो व त्या... यश मिळवितो. हे........................प्रकारची स... यंत्रणा आहे.

(A) प्रक्षेपण

(B) समर्थन

(C) दमन

(D) प्रतिपूरण

33. रोरशा चाचणी.............................प्रकारची चाचणी आहे.

(A) प्रसंगाधिष्ठित

(B) प्रक्षेपण

(C) पदनिश्चयन श्रेणी

(D) वाक्य पूर्ती

34. शिक्षक बरोबर उत्तर दिलेल्या विद्यार्थ्यांकडे बघून स्मितहास्य करतात. हे.......................प्रकारचे प्रबलन आहे.

(A) धनात्मक व शाब्दिक

(B) शाब्दिक व ऋणात्मक

(C) ऋणात्मक व अशाब्दिक

www.StudentBounty.com

StudentBounty.com

35. Vocational guidance means :

(A) Creating skills required for a specific vocation

(B) Improving performance in different vocations

(C) Giving information about different vocations

(D) Developing appropriate attitude towards a specific vocation

36. 'Porteus Maze Test' is an example of :

(A) Verbal Test

(B) Performance Test

(C) Non-verbal Test

(D) Paper-Pencil Test

37. An organised body of concepts, generalisations, and principles that can be subjected to investigation is :

(A) Theory

(B) Hypothesis

(C) Assumption

35. व्यावसायिक मार्गदर्शन म्हणजे ... लेले मार्गदर्शन.

(A) विशिष्ट व्यवसायासाठी आवश्यक अ... कौशल्ये निर्माण करण्यासाठी

(B) विविध व्यवसायातील कार्यमानात सुधारणा करण्यासाठी

(C) विविध व्यवसायांची माहिती देण्यासाठी

(D) विशिष्ट व्यवसायाबद्दल योग्य दृष्टिकोन निर्माण करण्यासाठी

36. 'पोर्टुईस मेझ टेस्ट' हे.........................चे उदाहरण आहे.

(A) शाब्दिक चाचणी

(B) कृतीयुक्त चाचणी

(C) अशाब्दिक चाचणी

(D) कागद-पेन्सिल चाचणी

37. अन्वेषण सिद्ध करू शकणारी संगठित रचना कि जिच्या मध्ये संकल्पना, सर्वसामान्यकरणे आणि तत्वे असतात ती.....................असते.

(A) सिद्धांत

(B) परिकल्पना

(C) गृहीतक (Assumption)

www.StudentBounty.com

StudentBounty.com

38. To make rectification in a particular situation..........................research is conducted.

(A) Applied

(B) Action

(C) Policy

(D) Basic

39. Variables in research must have a very precise.......................definition.

(A) General

(B) Conceptual

(C) Nominal

(D) Operational

40. The most efficient and effective method of generalising about the views of large groups is :

(A) Survey

(B) Case study

(C) Ex-post facto study

(D) Historical research

41. The random sampling error can be reduced by :

(A) Selecting sample twice

(B) Reducing population size

(C) Increasing sample size

38. एखाद्या विशिष्ट ... सुधारणा घडविण्यासाठी.................. ी घेतले जाते.

(A) उपयोजित

(B) कृती

(C) धोरणात्मक

(D) मूलभूत

39. संशोधनातील चलांची अत्यंत काटेकोर.......... व्याख्या असली पाहिजे.

(A) सामान्य

(B) संकल्पनात्मक

(C) नाममात्र (नॉमीनल)

(D) कार्यात्मक

40. लोकांच्या मोठ्या गटाच्या विचारांचे सामान्यीकरण करण्याची सर्वात जास्त सक्षम आणि परिणामकारक संशोधनपद्धती '.................' होय.

(A) सर्वेक्षण

(B) व्यक्तिअभ्यास

(C) घटना पश्चात अभ्यास

(D) ऐतिहासिक संशोधन

41. यादृच्छिक नमुनानिवड त्रुटी.......................... कमी करता येऊ शकते.

(A) नमुना दोनदा निवडून

(B) जनसंख्येचा आकार कमी करून

(C) नमुना आकार वाढवून

(D) तज्ज्ञांशी विचारविनीमय करून

www.StudentBounty.com

StudentBounty.com

42. The Ordinal variables have............... or more ordered categories or levels and the responses are not normally distributed.

(A) one

(B) two

(C) three

(D) four

43. A process of bringing multiple types of data to bear on the problem, using the different techniques to study the issue from different angles is called............. .

(A) Generalization

(B) Triangulation

(C) Application

(D) Construction

44. ....is useful for an appropriate estimation of the population mean on the basis of sample means.

(A) 'Type of distribution'

(B) 'Standard error'

(C) 'Degrees of freedom'

42. क्रमांकित (ordinal) चल .... किंवा जास्त क्रमागत वर्गवारी किंवा ... आणि प्रतिसादांचे वितरण प्रसामान्य ...

(A) एक

(B) दोन

(C) तीन

(D) चार

43. एखादया प्रश्नाचा विविध दृष्टीकोनातून अभ्यास करण्यासाठी विविध तंत्रांचा उपयोग करून बहुविध प्रकारची माहिती संकलित करण्याची प्रक्रिया म्हणजे............................होय.

(A) सामान्यीकरण

(B) ट्रँग्युलेशन (Triangulation)

(C) उपयोजन

(D) रचना

44. नमुना (Sample) मध्यमानाच्या आधारावर जनसंख्या मध्यमानाचे सुयोग्य भाकित करण्यासाठी खालीलपैकी............................ उपयुक्त ठरते.

(A) 'वितरणाचा प्रकार'

(B) 'प्रमाण त्रुटी'

(C) 'स्वाधीनता मात्रा'

www.StudentBounty.com

StudentBounty.com

45. When the distribution under study is too small, the most appropriate measure of variability is :

(A) Range

(B) Average deviation

(C) Quartile deviation

(D) Standard deviation

46. A situation in which a researcher's expectations of study results contribute to producing the outcome is called................. .

(A) Experimenter bias

(B) Experimenter effects

(C) Researcher effects

(D) Researcher prejudice

47. By......................facts are verified in Empirical Research.

(A) Observation

(B) Experimentation

(C) Observation and Experience

45. जेंव्हा संशोधन अभ्यास... त घेतलेले वितरण अतिशय लहा... तेंव्हा विचलनशीलतेचे सुयोग्य परिमाण... असते.

(A) विस्तार

(B) सरासरी विचलन

(C) चतुर्थक विचलन

(D) प्रमाणक विचलन

46. संशोधनाच्या निष्कर्षांबाबतच्या संशोधकाच्या अपेक्षांचे संशोधनाच्या फलितांमध्ये योगदान दिले जाते, अशा परिस्थितीला...................असे म्हणतात.

(A) प्रयोगकर्त्याची अभिनती (bias)

(B) प्रयोगकर्त्याचा परिणाम

(C) संशोधकाचा परिणाम

(D) संशोधकाचा पूर्वग्रह (Prejudice)

47. ....मार्फत तथ्यांची खात्री अनुभवसिद्ध संशोधनात केली जाते.

(A) निरीक्षणाच्या

(B) प्रयोगाच्या

(C) निरीक्षण व अनुभवाच्या

www.StudentBounty.com

StudentBounty.com

48. ....is the most accurate and desirable method of recording academic performance of an individual.

(A) Paper-Pencil Test

(B) Direct Observation

(C) Structured Interview

(D) Achievement Test

49. The flexibility to penetrate beyond initial answers and redirect the inquiry more fruitfully is possible in :

(A) Structured interview

(B) Unstructured interview

(C) Formal interview

(D) Structured and formal interview

50. To test the music ability of an individual.......................is the most appropriate tool.

(A) Achievement test

(B) Aptitude test

48. व्यक्तिच्या शैक्षणिक कार्यमान... साठी ....ही सर्वात ... उपयुक्त पद्धत आहे.

(A) पेपर-पेन्सिल टेस्ट

(B) प्रत्यक्ष निरीक्षण

(C) संरचित मुलाखत

(D) संपादन चाचणी

49. सुरुवातीला दिलेल्या उत्तरांच्या पलिकडे जाऊन माहिती मिलविण्याची लवचिकता असणे आणि मुलाखत यशस्वी बनविण्यासाठी दिशा देणे या बाबी..........................मध्ये शक्य असतात.

(A) संरचित मुलाखत

(B) असंरचित मुलाखत

(C) औपचारिक मुलाखत

(D) संरचित आणि औपचारिक मुलाखत

50. एखाद्या व्यक्तिची संगीत क्षमता तपासण्यासाठी ....हे सुयोग्य साधन आहे.

(A) संपादन चाचणी

(B) अभियोग्यता चाचणी

www.StudentBounty.com